

PŘÍPADOVÁ PRÁCE PORADENSTVÍ PRO INTERVENCI

Podpora, posilování, provázení

CHARAKTERISTIKA PORADENSKÝCH PŘÍSTUPŮ V KONTEXTU INKLUZIVNÍ PEDAGOGIKY

- ✘ Zaměření na budoucnost
- ✘ Odpovědnost
- ✘ Učí dítě, je s dítětem
- ✘ Včasná reakce a práce s každým detailem
- ✘ Management třídy
- ✘ Komunikace s rodiči

- ✘ Mertin, 2013, Inovace činnosti SPC při posuzování vzdělávacích potřeb dětí a žáků se zdravotním postižením. Žák s poruchou chování.PdF UP Olomouc, Asociace pracovníků SPC ČR. Praha, 5.3.2013.

VZTAH KLIENT (POTŘEBNÁ OSOBA)

Kontinuální podpora

Aktivita

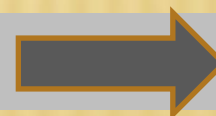
Facilitace

Reflexe

Pasivita

Konzumace

Slepá poslušnost

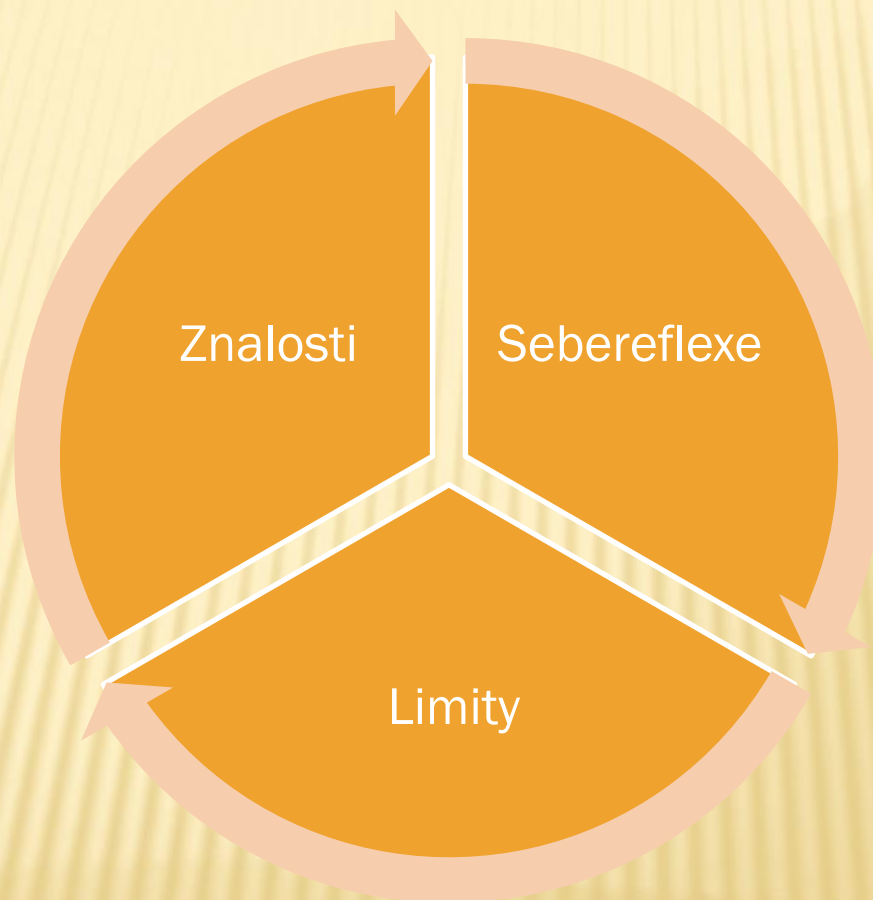
ROLE PORADCE

ZDROJE PORADCE

ON SÁM

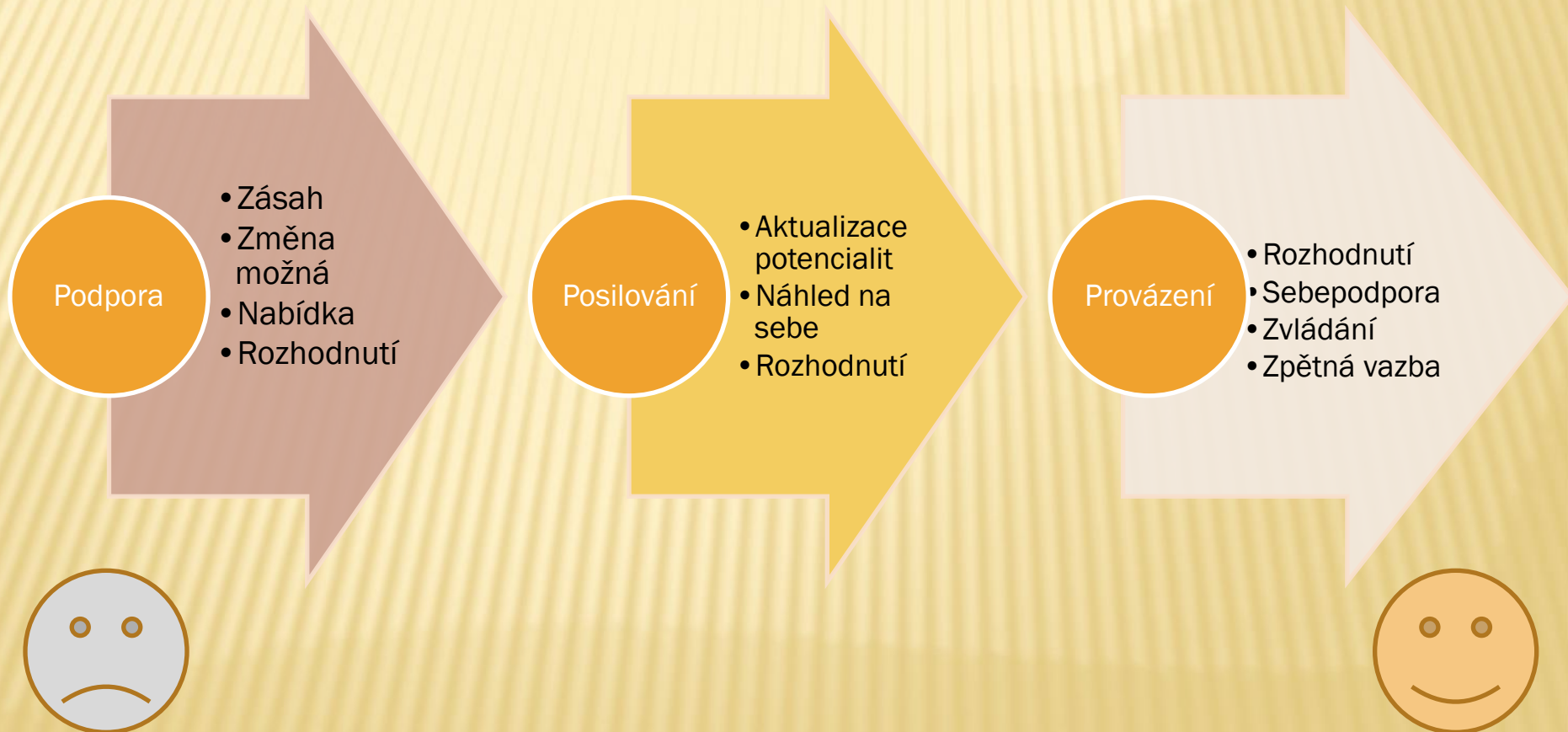

INVENTÁŘ VLASTNOSTÍ PORADCE

- 1) Napište 20 důležitých vlastností a charakteristik, které by
  - mít měl a nebo naopak neměl

- 2) Seřad'te je od té nejdůležitější po nejméně důležitou

- 3) Individuálně - nebude se zveřejňovat
  - vyberte 10 svých pozitivních i negativních charakteristik a zakreslete je do „koláče“, přičemž velikost jednotlivých výsečí bude představovat poměr dané vlastnosti v rámci vaší osobnosti

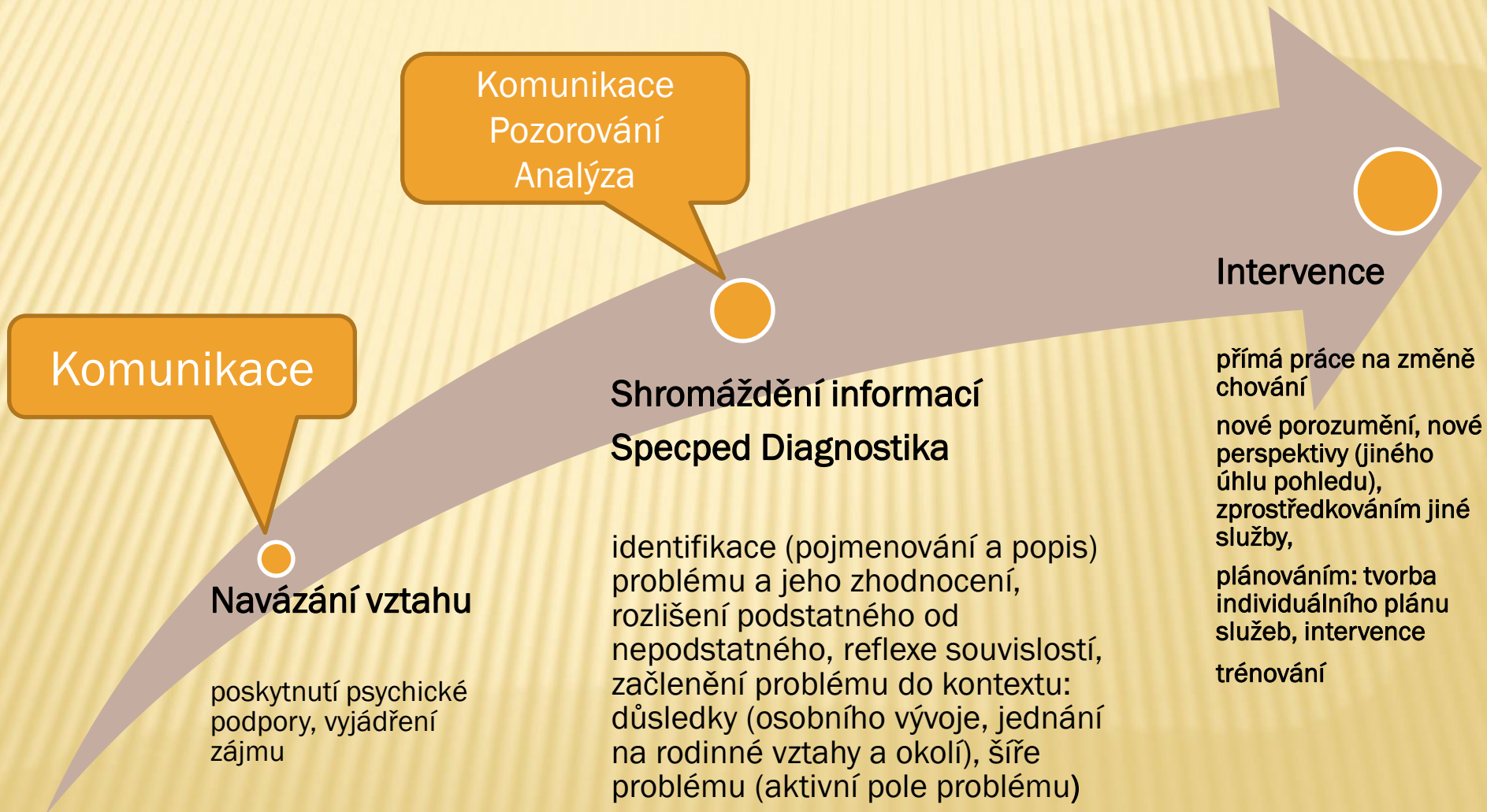
PODPORA, POSILOVÁNÍ, PROVÁZENÍ

PROSTUPEJE INTERVENCI

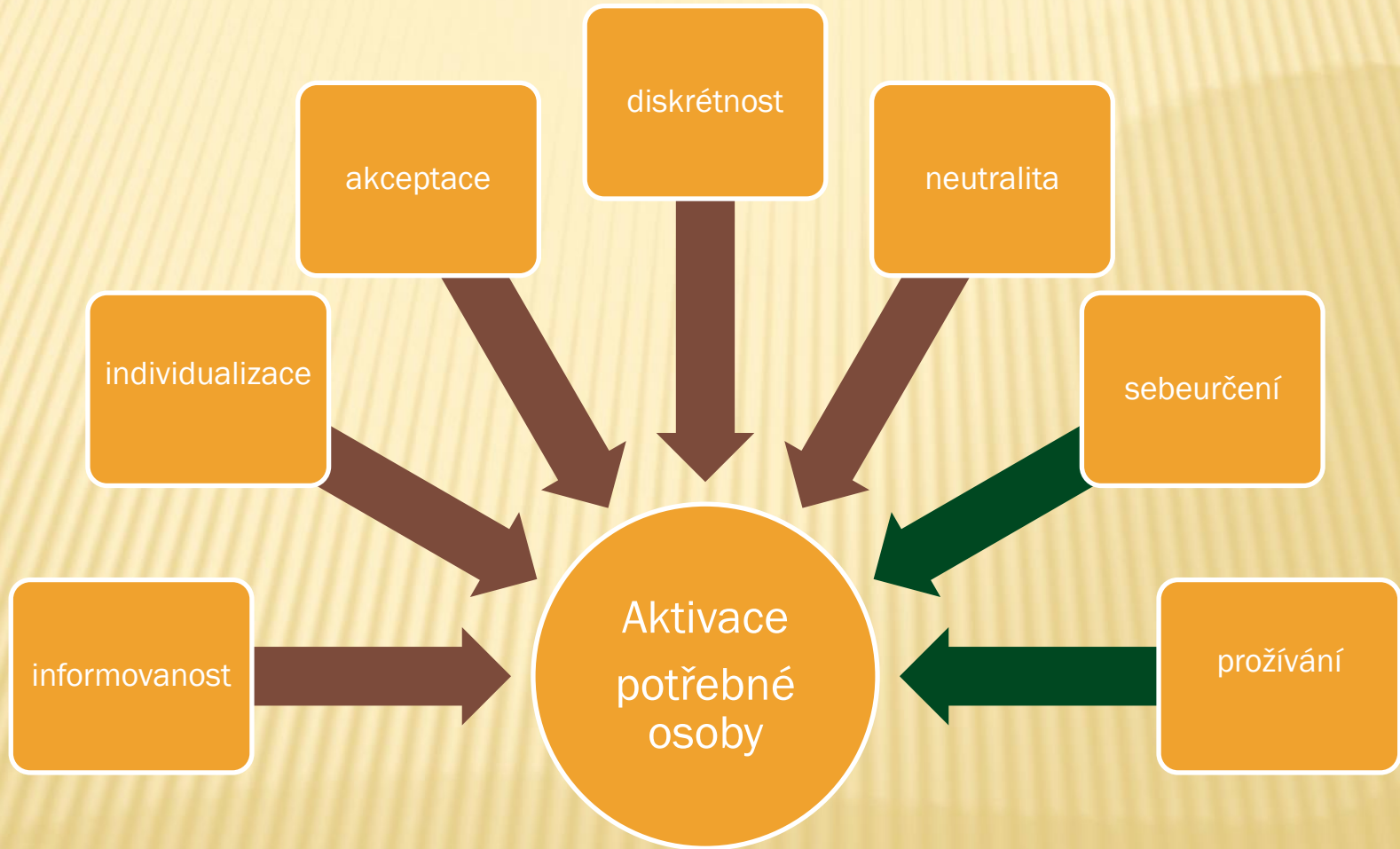

PŘÍPADOVÁ PRÁCE V PORADENSTVÍ

PRINCIPY V PŘÍSTUPECH K VEDENÍ PŘÍPADU

PRINCIPY

1. **individualizace** – individuální přístup bez stereotypů a předsudků, uznání jedinečnosti, životní biografie, scénář
2. **prožívání** – prostor pro + i – emoce, hranice emočních reakcí
3. **akceptace** – vnímat cílovou osobu takovou, jaká je, podporovat sebeuvědomění (vědomí vlastní hodnoty a důstojnosti), odmítnutí intervence
4. **nehodnotící postoj** – zachovávat vnitřní neutralitu, nehodnotit osobnost (pouze jeho jednání, postoje), nemoralizovat, nevnucovat
5. **sebeurčení** – respektovat právo jedince svobodně se rozhodovat, nabízet možnosti cest změny, nesmí být návody a příkazy
6. **diskrétnost** – důvěrnost sdělení je základním závazkem poradce a právem klienta (ač není absolutní), ale i základem efektivní práce s klientem
7. **aktivace dítěte** – zodpovědnost za svá rozhodování, následky

FÁZE PORADENSKÉHO PROCESU

OTEVÍRÁ PROSTOR PRO INTERVENCI

Orientace

- Poznání chování – modely chování, situační stereotypy (čas, místo, lidé, klíčová osoba) ,
- Účinky vlastního chování, Sociálně akceptované chování
- Analýza, komparace, vyhodnocení

Plánování

- Podpora - imaginace
- Alternativy - výběr
- Posloupnost kroků
- Perspektiva – životní scénáře

Rozhodnutí

- Aktivní přístup
- Změna jako výzva
- Kontrola a ovlivnitelnost
- Autoevaluace

Posilujeme schopnost uvědoměle se rozhodnout a zvolit cestu řešení vlastního problému.

ZÁKLADNÍ FORMY PRÁCE

Diagnostika

Analýza

- + Dokumenty, záznamy
- + Vyšetření
- + Práce dítěte

Pozorování

- × Dítěte
- × Rodiny
- × Situace
- × Podmínek

Rozhovor

- × Dítě
- × Rodiče
- × Významné osoby
- × Odborníci

Reflexe

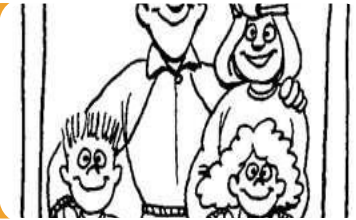
- × Rozhovoru
- × Práce s dítětem
- × Závěrů

Vedení záznamy – evidence případové práce

ZÁZNAMY MINIMÁLNĚ 4 DOMÉNY

+ PŘÍLOHY ZÁZNAMŮ O PRŮBĚŽNÉ INTERVENČNÍ PRÁCI S DÍTĚTEM

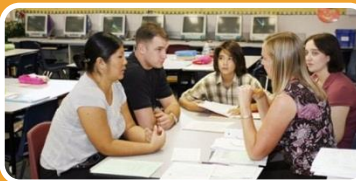
Biografická studie - sociální, edukační, anamnestická

- Kritické a významné životní události, anamnestické údaje, edukace history
- Sociální ukotvení, attachment – vazby, vrstevnické vztahy, významné osoby
- Biodromální history

Speciálněpedagogická diagnostika – 3 základní stupně

1. Vymezení základního problému
2. Analýza dysfunkčního (problémového) chování v souvislostech situačních a sociálních
3. Analýza funkčního chování – úroveň dovednostní a kompetenční

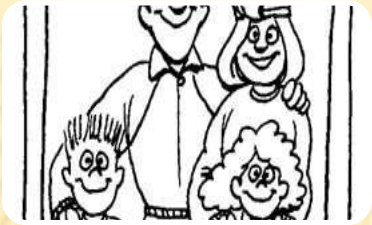
Intervenční plán změny

- Poradenský rozhovor
- Dohoda: cíle, podmínky, osoby, odpovědnost, čas, místo, ukončení
- Strategie, formy a metody intervence – přehled zdrojů pro úspěšnou intervenci

Vyhodnocení efektivity intervence

Průběžně
Závěrečné

BIOGRAFICKÁ STUDIE

Osobní

- Zdraví
- Porod
- Rizika
- Postižení
- Nemoc

Sociální

- Rodina
- Klíčová osoba
- Osoby významné
- Ukotvení
- Vrstevnické vztahy

Edukační

- ŠD
- Vyloučení
- Úspěšnost
- Vzdělávací potřeby

Krizové

- Ze všech oblastí
- Ztráty
- Traumata
- Krize
- Ohrožení
- Nebezpečí

ZPRACUJTE PŘÍPADOVOU STUDII – SKUPINOVÁ PRÁCE

	Osobní	Sociální	Edukační	Krizové
David				
Karel				
Jana				
Radim				

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Vymezení základního problému

Je to vůbec PCH

Základní popis

Analýza dysfunkčního chování

Jak

Nenaučené, nedoučené,
špatně naučené chování

Kdy, Kde, Kdo

Analýza funkčního chování

Jak

Schopnosti, dovednosti,
kompetence

Kdy, Kde, Kdo

SPD_1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍHO PROBLÉMU

a) je? není?

b) A,B,C – spouštěč, chování, důsledek

Spouštěč A	Chování a jeho projevy B	Následek Chování C
Co Kdo, kdy	Jak	Co se dělo pak Zisk, ztráta
Zapomenutý úkol	Lež, vyhýbání se odpovědnosti	Zatloukání před rodiči Útěk z domu Záškoláctví
Násilí od spolužáka	Záškoláctví Účast na rvačkách	Nuda, vazba na děti na ulici, uzavřenost Agresivní modely chování....

VYTVOŘTE ABC TABULKU

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

	A	B	C
David			
Karel			
Jana			
Radim			

SPD_2 a 3 ANALÝZA CHOVÁNÍ

Bariéry
Vzorce

Funkční
chování

Dysfunkční
chování

Schopnosti
Dovednosti
Kompetence

Kontext
sociální

Kontext
osobnostní

Kontext
situační

VYTVOŘTE TABULKU FUNKČNÍHO CHOVÁNÍ

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

	Funkční	Dysfunkční	K_osobnost	K_sociální	K_situační
David					
Karel					
Jana					
Radim					

INTERVENČNÍ PLÁN ZMĚNY INDIVIDUALIZACE PŘÍPADOVÉ PRÁCE

Specific
Measurable
Achievable
Relevant
Time-limited

Specifické
Měřitelné
Akceptovatelné
Relevantní
Termínované

VYTVOŘTE SMART TABULKU

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

	Cíle dlouhodobé	Cíle postupné	Dohoda	Intervence Formy, Metody	Intervence Strategie
David					
Karel					
Jana					
Radim					

TENDENCE V SOCIÁLNÍM CHOVÁNÍ U DĚTÍ S NÁSLEDKY PSYCHICKÉ DEPRIVACE (MATĚJČEK, Z. 1995)

Projevy v dětství

Projevy v dospělosti

Typ relativně dobře přizpůsobený (normoaktivní)

Bez výrazných nápadností, s druhými dětmi dobře vycházejí, učí se přijatelně. Odhadem 60 % skupiny.

Přijatelná sociální integrace, přiměřené vzdělání i zaměstnání. Většinou žijí v manželství, mají děti (častěji ženy než muži). 45 % výzkumné skupiny.

Typ hypoaktivní (útlumový)

Snížená aktivita a sociální zájem. Infantilita, plachost, obtíže v učení. Odhadem 5-10 % skupiny.

V dospělosti jsou závislé na péči, zpravidla žijí v ústavech sociální péče (ÚSP). Maladaptace se spíše prohlubuje. 10 % výzkumné skupiny.

Typ sociální provokace

Domáhají se práva na lásku provokací, konfliktností a stupňovanou agresí, současně je přítomna zvýšená úzkostnost. Ostatní děti jsou konkurencí. Odhadem 10 % skupiny.

Sociální izolace, selhávání v manželství, střídání zaměstnání a místa bydliště, časté konflikty se zákony. Inteligence je přiměřeně rozvinutá. Spolupráci aktivně odmítají. Asi 15 % participantů výzkumné skupiny.

Typ sociálně hyperaktivní (rozptýlený sociální zájem)

Nenasytný sociální zájem, sociální kontakt bez zábran, předvádějí se. Nejeví zájem, ačkoliv mají relevantní inteligenční potenciál. Odhadem 10 % skupiny.

Nestálí, většinou svobodní nebo rozvedení. Nemají stálé přátele, v lásce jsou zklamaní (většinou muži). Na výzkumu spolupracují částečně (po počátečním zájmu odmítají). Asi 20 % výzkumné skupiny.

Typ substitutivní (náhradního uspokojení)

Neuspokojení psychických potřeb je kompenzováno na nižší úrovni – přejídání, masturbace. Egocentrické zájmy, agresivní projevy. Odhadem 10-15 % skupiny.

Nepřizpůsobení jedinci. Pro výzkum nepřístupní. Nejasné zastoupení ve výzkumné skupině.

TERAPEUTICKÝ A KRIZOVÝ SCÉNÁŘ MODELU RŮSTU

Prevence nežádoucího vývoje

práce s následky PCH

terapeutické

Nové modely
chování

Směřujeme k
budoucnosti

krizové

tady a teď
zabránit eskalaci
problémů